

Втори конгрес на германистите от Югоизточна Европа

От 30.09 до 3.10 2010 год. във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ се състоя Вторият конгрес на германистите от Югоизточна Европа на тема „Многоезичие – интеркултурност – интермедиаалност. Немският език – езикът, който ни свързва“, организиран от катедрата по Германистика и нидерландистика към Филологическия факултет. Той се проведе под патронажа на техни превзходителства г-н Матиас Мартин Хьопфнер, посланик на Федерална република Германия в София, и г-н Герхард Райвегер, посланик на Република Австрия в София. Организационният комитет с координатор доц. д-р Марийка Димитрова привлече германисти от Югоизточна Европа, Германия и Австрия – над 60 участници от 9 страни.

Конгресът бе открит от проф. дфн Пенка Ангелова, ръководителка на катедрата по Германистика и нидерландистика във ВТУ. Поздравителни слова изнесоха Ректорът на ВТУ – проф. дпн Пламен Легкоступ, г-н Герхард Райвегер и културният аташе на ФР Германия – г-жа Елизабет Хорнунг, както и зам.-областният управител на Великотърновска област – д-р Любомира Попова, и доц. д-р Багрелия Борисова в качеството ѝ на декан на Филологическия факултет и зам.-ректор на университета. Прочетено бе приветствие на кмета на Велико Търново д-р Румен Рашев.

Научната работа на конгреса започна с пет пленарни доклада. Рудолф Барч (Гьоте-институт София) очерта дейностите с оглед на „Немския език в контекста на европейската езикова политика“ и набеляза стратегиите за поощряването на многоезичието. Пенка Ангелова (В. Търново) говори за немския език като език на науката, за значението му за развитието на хуманитарните науки и подчерта неговата отвореност за автори, чийто майчин език не е немският. Херман Функ (Йена) проследи палитрата от методически концепции в преподаването на немския език с цел браншови комуникации и подчерта необходимостта от взаимовръзка между упражняваните езикови компетенции и потребностите на трудовия пазар. Вероника Ерих (Тюбинген) се посвети на конкретен граматически проблем в немския език – именната фраза в единствено число, употребена без член, в различни функции. А. Бурка (Австрия) говори за интеркултурната компетентност като езикова и когнитивна цел на чуждоезиковото обучение.

Съдокладите, изнесени на конгреса, бяха групирани в четири секции.

Първата секция бе посветена на образователните концепции в сферата на германистиката като университетска специалност в Юго-източна Европа. В общо пет доклада от България (О. Делева и И. Тенева), Македония (Г. Ксафери), Румъния (Й. А. Дякону), Словения (М. Енчева) и Турция (С. С. Маден) бяха сравнени традиции и иновации в различните страни, проблеми и перспективи.

Във втората секция под надслов „Теоретична и приложна лингвистика” бяха изслушани 18 научни доклада в различни изследователски области. Текстовете в интернет бяха предмет на изследване в докладите на Д. Мец (СУ), М. Грозева (НБУ) и А. Ламбова (НБУ). На рекламата бяха посветени докладът на А. Иванова (Шумен), ориентиран диахронно, и на Н. Пейчева (В. Търново), синхронно и контрастивно ориентиран. Културноспецифични езикови особености в немски и български технически текстове съпостави М. Динкова (Пловдив). Словообразуването бе застъпено в доклада на А. Христова (студентка от В. Търново), а проблеми на фразеологията бяха представени в докладите на М. Димитрова (В. Търново) и М. Манева (В. Търново). Б. Парашкевов (СУ) изложи разсъжденията си относно писането на немски собствени имена от българи. Родът на френските заемки в немския език бе изследван от М. Петков (В. Търново), а латинските заемки в албанския език – от Е. Боричи (Тирана). Синтактичното равнище на езика бе предмет на изследване в докладите на П. Златева (ТУ – София), Р. Василева (В. Търново) и Е. Башева (СУ). На обработващия превод бяха посветени докладите на Л. Иванова (В. Търново), и С. Стоянов (неин студент), а М. Иванова (В. Търново) изследва семантични модели за представянето на мотива за странстването в избрани приказки на братя Грим и техния превод на български език.

Докладите в третата секция, обединени под рамковата тема „Медийни светове: култура – литература – театър – филм”, бяха групирани в 3 тематични кръга. В първите доклади доминираше културно-социологическата перспектива към фикционални текстове. Н. Бурнева (ВТУ) говори за „Човек и тълпа” в европейската модерност; М. Фратева (СУ) проследи джендър-проблематиката у Теодор Фонтане; А. Кириак (Яш/Румъния) представи сюжета Парцифал като архетип на родовата памет. В. Вълкова (ВТУ) проследи утопията на мултикултурната родина у Роберт Музил, а М. Ендрева (СУ) разкри новите моменти в понятието за труд у немските романтици. За „Филм и литература” говориха К.

Минкова (ЮЗУ), която предложи панорама на забележителни германски филми, и Д. Дечева (СУ), която разказа за най-новата рецепция на легендарния „Метрополис“. Особен интерес предизвика темата „Интеркултурата като преживяване и разказ“. Й. Йордан (СУ-ДААД) разкри езиковия проблем на немскоезичните писатели от румънска Буковина И. Вайсглас, П. Целан и Р. Ауслендер. Ц. Кудат (Бурса/Турция) представи чрез прозата на Нилгюн Ташман темата за културната интеграция на турците в Германия, а А. Солеймани (Тетово/Албания) разкри утопичния потенциал на сирийските мотиви у Рафик Шами. Българската мигрантска литература на немски език беше разисквана от С. Арnaudова (СУ), която говори за Капка Касабова в съпоставка с Рана Дасгупта, от Р. Минкова (ПУ), която коментира Сибиле Левичаров, както и от А. Михайлова (ЮЗУ) и Хр. Станчев (СУ), които бяха посветили докладите си на Димитре Динев и Илия Троянов. А. Димитрова (ШУ) информира за германската авторка Инга Дьор, живяла и работила в България.

В четвъртата секция „Дидактически аспекти в контекста на многоезичието“ бяха обособени четири тематични комплекса: многоезичие, интеркултурност, компетенции и модерни методи на преподаването на чужди езици. Германисти от България, Гърция, Македония и Турция в 16 доклада представиха схващанията си относно разликата между адитивно и интегративно многоезичие и значението на интегративното за изучаването на немския език като чужд, връзката между интер-, мулти- и поликултурно учене, интеркултурната компетентност, мотивацията и видовете мотивация, работата по групи, оценяването на знанията, автономното учене и др.

В ръководения от А. Бурка семинар, проведен на третия ден от конгреса, бяха установени различия в културите и езиковите форми на Австрия и Германия.

В заключителния форум бяха представени резултатите от дискусиите в отделните секции, а на кръгла маса се дискутираха и обобщиха възможностите и перспективите за сътрудничество между германистичните институти в региона.

Конгресът на германистите от Югоизточна Европа беше подполющата професионална среда и за честването на проф. д-р Павел Борисевич, основател на катедрата по Германистика и нидерландистика и почетен професор на Филологическия факултет във ВТУ, по случай 80-годишния му юбилей.

Конгресът премина на високо научно равнище при много добра организация. Той в голяма степен допринесе за установяването и затвърдяването на сътрудничеството и контактите между германистите от Югоизточна Европа. Предвижда се докладите от конгреса да бъдат публикувани в отделен сборник.

Таня Рачева

Международна научна конференция „Европа чете Чехов“ (7–9 октомври 2010 година)

150-годишнината от рождението на Антон Павлович Чехов (1860–1904) се отбелязва през настоящата година с поредица конференции от Охайо до Владивосток. Във Филологическия факултет на Великотърновския университет тази годишнина стана повод за среща на чеховеди от цяла Европа. Форумът е част от тригодишен научно-изследователски проект “Европа чете Чехов”, финансиран от дирекция “Научни изследвания” към Министерство на образованието, младежта и науката. Екипът на проекта – доц. д-р Георги Гърдев, гл. ас. д-р Наталия Няголова, ас. Благовест Благоев и магистрант Елена Георгиева – предложи концепция, представяща творчеството на Чехов не само в широк културен контекст, но и търсеща неговите параметри в сферата на различен тип изкуства – литература, театър, кино, превод. Подобен подход предизвика интереса на европейското чехознание, за което свидетелстват получените близо сто заявки за участие от дванадесет страни на Европа.

Като съорганизатори на конференцията в нейната подготовка и провеждане се включиха още две катедри, с които колегиумът по руска литература на XIX век поддържа дългогодишни контакти – катедрата по теория на литературата на Тверския държавен университет (Русия) и катедрата по сръбска и сравнителна история на литературата към Нишкия университет (Сърбия).

Заседанията на конференцията бяха организирани в пет секции. Пленарен доклад на тема: “Коммуникативное событие в пьесе и спектакле („Вишнёвый сад” А. П. Чехова – Э. Някрошюса)” изнесе видният